

**Vesi on meidän –kansalaisaloite
Kuuleminen maa- ja metsätalousvaliokunnassa
4.12.2020**

Juha Hiltula, Kemin Energia ja Vesi Oy

Kemin Energia ja Vesi Oy

- Kemin kaupungin 100% omistama monialayhtiö, joka toimii Kemin kaupungin alueella.
 - Vastaa myös Simon kunnan jätevesien käsittelystä
- Liiketoiminnot
 - Sähkönsiirto
 - Kaukolämpö
 - Vesihuolto
 - Osakkuus Lapin Sähkövoima Oy:ssä
- Monialayhtiö Kemin Energia ja Vesi Oy perustettu v. 2017
 - muodostui Kemin Energia Oy:n ostettua Kemin Vesi Oy:n
 - Edeltäjät eli Kemin Energia Oy perustettiin v.2000 ja Kemin Vesi Oy v.2006

- Yhtiön tunnuskuja v. 2019
 - Liikevaihto 22 M€
 - sähkön myynti 0.9, sähkön siirto ja asennustoiminta 5.8, Lämpö 9.8, Vesi 5.8
 - Liikevoitto 4,3 M€
 - Tasearvo 79,4 M€
 - Sijoitetun pääoman tuotto 16,8%
 - Osinkoa omistajalle 0,5 M€ (v. 2020...2,0 M€/v ja v. 2021...1,0 M€/v)
 - Henkilöstöä 67 hlöä (Hallinto 10, Sähkö 21, Lämpö 17, Vesi 19)
- Yhtiö on Kemin konserniyhtiöstä merkittävin osingonmaksaja
 - Kassavirtaa omistajalle myös lainan provisioista, koroista ja maanvuokrista
- Yhtiöllä 7-jäseninen poliittinen hallitus

Vesihuolto osana monialayhtiötä kiinnostava sijoituskohde

- Sähkön siirron markkinoista noin 30% ulkomaisten sijoittajien omistamien yhtiöiden hallinnassa (suurimmat Caruna Oy ja Elenia Oy)
 - Myös kaukolämpösektorilla tehty merkittäviä myyntejä ulkomaisille sijoittajille (esim. Nevel Oy)
 - Matalien korkojen aikana sijoittajien kiinnostus lisääntymässä vakaan Suomen varmatuottoisiin sähkön siirto- ja kaukolämpöyhtiöihin ja muihin infrayhtiöihin
 - Viimeisimpiä kauppia Outokummun Energia Oy (60M€) , Loiste Oy (200M€), Nevel Oy (656 M€)
- Kunnat ovat myyneet energiayhtiöitään jo laajasti ja kauppa käy koko ajan, joten ei ole yllätys, että vesihuollon ensimmäiset myyntisuunnitelmat kohdistuvat yhtiöihin, joissa vesihuolto on osana energiayhtiötä
- On naiivia ajatella, että kunnat eivät myisi vesihuoltoaan, kun ovat kuitenkin myyneet rahapulassa sähkö- ja kaukolämpöyhtiöitään
- Monialayhtiössä saattaa kiinnostaa myös se, että vesihuollossa ei ole hintaregulaatiota kuten sähkönsiirrossa

Kemin Energia ja Vesi Oy:n näkemys kansalaisaloitteen ehdotuksista

- Aihe on ajankohtainen, koska **varmatuottoiset infrastruktuurisijoitukset kiinnostavat sijoittajia** erityisesti nyt matalien korkojen aikana. Vesihuollon tekee kiinnostavaksi sijoituskohteeksi myös se, että **vesihuollossa ei ole hintaregulointia** kuten esim. sähkönsiirrossa.
- Suomessa on noin parikymmentä kuntaomisteista energia-vesi monialayhtiötä. Mahdollinen **vesihuoltotoiminnan myyntikielto** rajoittaisi kyseisten yhtiöiden myyntiä, ja saattaisi energialiiketoimintojen myyntitilanteessa **johtaa tarpeeseen eriyttää energia- ja vesiliiketoiminnot erillisiin yhtiöihin**.
- **kunta on vesihuoltoliiketoiminnan luontevin omistaja**, koska kunnalla on vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon kehittämis- ja järjestämisvastuu, ja koska vesihuolto on luonnollinen monopoli, jossa kilpailua toimijoiden välillä ei ole. **Kokemukset monopolitoiminnan yksityistämisestä maailmalta ja Suomesta eivät ole rohkaisevia**. Vesihuolto liittyy myös kiinteästi kuntien maankäytön suunnitteluun ja se on terveydensuojelun, ympäristönsuojelun ja huoltovarmuuden kannalta tärkeä välttämättömyyspalvelu.

Kemin Energia ja Vesi Oy:n näkemys kansalaisaloitteen ehdotuksista

- Suomessa on jo tällä hetkellä vesiosakeyhtiöissä vähäisessä määrin yksityisomistusta. Nykyisiä omistusjärjestelyjä ei ole syytä muuttaa laittomiksi. **Täyden myyntikiellon sijasta voisi harkita yksityisomistuksen rajaamista siten, että vähemmistöomistus on mahdollista, mutta määräsvallan on säilyttävä julkisella sektorilla.**
- Maailmalta vesihuollon yksityistämisestä saadut kokemukset ja Suomesta sähkönsiirron yksityistämisestä saadut kokemukset antavat viitteitä siitä, että yksityisomistus on usein nostanut hintoja merkittävästi. **Jos vesihuollon yksityistäminen Suomessa etenee, on tarpeen harkita vesihuollon toiminnan ja hintojen regulointia samaan tapaan kuin sähkönsiirron osalta on menetelty.**
- Veden hinnoittelun osalta on myös huomattava, että nykyisissä veden **hinnoissa** on valtakunnallisesti **merkittävää nostopainetta ilman yksityistämisiäkin**. Tänä syksynä valmistuneen konsulttiyhtiö Afry Oy:n laatiman ”Vesihuollon investointitarpeet 2040” selvityksen perusteella **vesihuollon saneerausvelan hoitaminen ja kiristyvät viranomaisvaatimukset tulevat nostamaan vesihuollon maksuja 25 – 50 % lähitulevaisuudessa.**
- Asiakasomisteisten vesihuoltolaitosten (vesiosuuskunnat) tulee voida toimia jatkossakin.

Lisätietoja:

Vesihuoltojohtaja Juha Hiltula

juha.hiltula@kenve.fi

050-4531210